

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση το στόχο της εργασίας που ήταν να εντοπιστούν και να παρουσιαστούν οι ποσοτικές (διαφορές βαθμολογικής απόδοσης) και οι ποιοτικές διαφορές (που αφορούν στην επιτυχία ή στην αποτυχία των αποφοίτων Λυκείου του έτους 2000-2001 στις εξετάσεις για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. & Τ.Ε.Ι. της χώρας) ανάμεσα στα διαφορετικά είδη Λυκείου, η ανάλυση των δεδομένων οδήγησε στα εξής συμπεράσματα:

Με βάση το διαχωρισμό σε Εσπερινά και Ημερήσια Λύκεια.

Είναι φανερό ότι δεν μπορούν να γίνουν άμεσες βαθμολογικές συγκρίσεις μεταξύ εσπερινών και ημερησίων λυκείων, λόγω των διαφορετικών θεμάτων των εξετάσεων και της διαφορετικής χρονικής διάρκειας των σπουδών των δύο ειδών λυκείων. Το ίδιο ισχύει και για τη βαθμολογική σύγκριση μεταξύ υποψηφίων διαφορετικών κατευθύνσεων, αφού δεν είναι κοινά όλα τα μαθήματα στις εξετάσεις. Μπορούμε όμως να επικεντρώσουμε στις παρακάτω διαπιστώσεις που ανέδειξε η έρευνα:

1. Το μεγαλύτερο μέρος των υποψηφίων προέρχεται από ημερήσια λύκεια (99,3%), ενώ μόνο το 0,7% προέρχεται από εσπερινά λύκεια.
2. Οι υποψήφιοι των εσπερινών λυκείων έχουν μέση ηλικία επτά έτη μεγαλύτερη από τους υποψηφίους των ημερησίων λυκείων.
3. Οι μαθητές στη προτελευταία τάξη έχουν μεγαλύτερους μέσους όρους στη βαθμολογία τους από τη τελευταία τάξη, σε όλες τις

περιπτώσεις και ανεξάρτητα από το είδος του Λυκείου που παρακολούθησαν.

4. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα ημερήσια και τα εσπερινά λύκεια σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου των υποψηφίων που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. Μάλιστα το ποσοστό επιτυχίας στα Α.Ε.Ι. είναι μεγαλύτερο στους υποψηφίους που προέρχονται από εσπερινά λύκεια, από το αντίστοιχα ποσοστό των υποψηφίων των ημερησίων λυκείων.
5. Το 10% των επιτυχόντων που προέρχονται από ημερήσια λύκεια κατόρθωσε να μπει στη πρώτη του προτίμηση, το 20% στη πρώτη ή τη δεύτερη, το 25% μέχρι και τη τρίτη προτίμηση, ενώ οι μισοί επιτυχόντες (50%) κατάφεραν να μπουν μέχρι και τη 10η προτίμησή τους.
6. Η πολυπληθέστερη κατεύθυνση στα ημερήσια λύκεια είναι η θεωρητική (38% των υποψηφίων), δεύτερη έρχεται η τεχνολογική με 34% και τρίτη η θετική με 28% των υποψηφίων.
7. Ο Α' κύκλος της τεχνολογικής κατεύθυνσης (τεχνολογίας και παραγωγής) προσελκύει πολύ μικρό αριθμό υποψηφίων σε σχέση με τον Β' κύκλο (Πληροφορικής και υπηρεσιών) στα ημερήσια λύκεια.
8. Στα ημερήσια λύκεια, η θεωρητική κατεύθυνση έχει μειωμένα ποσοστά στους επιτυχόντες (-3,3%) η τεχνολογική (-0,7%) λιγότερο μειωμένα, σε αντίθεση με τη θετική που έχει αυξημένα ποσοστά κατά 5,1%. Έτσι στους επιτυχόντες τα ποσοστά είναι περίπου μοιρασμένα στις τρεις κατευθύνσεις.
9. Η επιλογή κατεύθυνσης σπουδών (θεωρητική, θετική ή τεχνολογική) επηρεάζει την επιτυχία (αποτυχία) στις εξετάσεις για τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και στα ημερήσια και στα εσπερινά λύκεια.
10. Στα ημερήσια λύκεια, το μεγαλύτερο ποσοστό αποτυχίας (αποτυχόντες στο σύνολο των υποψηφίων) το συναντάμε στην

θεωρητική κατεύθυνση (26,8%), μετά στη τεχνολογική (21,5%) , ενώ στη θετική το ποσοστό αποτυχίας ανέρχεται στο 8% των υποψηφίων.

11. Στα ημερήσια λύκεια, τα κορίτσια υποψήφιοι είναι περισσότερα από τα αγόρια (55% έναντι 45%).
12. Στα ημερήσια λύκεια, το φύλο των υποψηφίων δεν είναι ανεξάρτητο της επιτυχίας, αφού τα αγόρια καταφέρνουν να έχουν καλύτερα αποτελέσματα (μεγαλύτερα ποσοστά επιτυχίας) από τα κορίτσια. Το ποσοστό αποτυχίας των αγοριών (18,2%) είναι μικρότερο από το μέσο όρο (19,8%) και από το ποσοστό αποτυχίας των κοριτσιών (21,1%).
13. Στα ημερήσια λύκεια, τα κορίτσια προτιμούν τη θεωρητική κατεύθυνση ενώ τα αγόρια τις άλλες δύο κατευθύνσεις.
14. Επειδή στα ημερήσια και στα εσπερινά λύκεια, φύλο και κατεύθυνση είναι εξαρτημένα, κατεύθυνση και αποτυχία το ίδιο, η σχέση εξάρτησης μεταξύ φύλου και αποτυχίας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην επιλογή της θεωρητικής κατεύθυνσης από τα κορίτσια.
15. Στα εσπερινά λύκεια η πολυπληθέστερη κατεύθυνση είναι η θεωρητική (52% των υποψηφίων), δεύτερη έρχεται η τεχνολογική με 35% και τρίτη η θετική με μόνο το 23% των υποψηφίων.
16. Στα εσπερινά λύκεια η θεωρητική κατεύθυνση, είναι μεγενθυμένη σε σχέση με τα ημερήσια και η θετική αντίστοιχα μειωμένη.
17. Στα εσπερινά λύκεια η θεωρητική κατεύθυνση έχει ελαφρά μειωμένα ποσοστά στους επιτυχόντες (-2,3%) η θετική (-0,7%) λιγότερο μειωμένα, σε αντίθεση με τη τεχνολογική που έχει αυξημένα ποσοστά κατά 2,9%.
18. Στα εσπερινά λύκεια το μεγαλύτερο ποσοστό αποτυχίας (αποτυχόντες στο σύνολο των υποψηφίων) το συναντάμε στην θετική κατεύθυνση (22,4%), μετά στη θεωρητική (21,1%) , ενώ

στη τεχνολογική το ποσοστό αποτυχίας ανέρχεται μόνο στο 10,3% των υποψηφίων.

19. Στα εσπερινά λύκεια η σχέση αγοριών και κοριτσιών στους υποψήφιους είναι 52,5% προς 47,5%.
20. Στα εσπερινά λύκεια τα ποσοστά αποτυχίας των κοριτσιών είναι αυξημένα σχεδόν στο διπλάσιο από τα ποσοστά αποτυχίας των αγοριών (22,6% έναντι 12,8%) και η αποτυχία μοιράζεται δυσανάλογα μεταξύ των δύο φύλων (38,5% των αποτυχόντων τα αγόρια και 61,5% τα κορίτσια).
21. Σαν περισσότερο δημοφιλείς επιλογές από τους υποψήφιους των ημερησίων λυκείων δηλώνονται ο συνδυασμός 4^ο και 5^ο πεδίου, (τεχνολογικές και οικονομικές σπουδές), ο συνδυασμός 2^ο και 4^ο πεδίου (θετικές και τεχνολογικές σπουδές), ο συνδυασμός 1^ο και 5^ο πεδίου (θεωρητικές και οικονομικές σπουδές), και ο συνδυασμός 3^ο και 4^ο πεδίου (ιατρικές και τεχνολογικές σπουδές. Σαν λιγότερο δημοφιλείς επιλογές από τους υποψήφιους δηλώνονται το 3^ο πεδίο (μόνο ιατρικές σπουδές), το 2^ο πεδίο (μόνο θετικές σπουδές), το 5^ο πεδίο (μόνο οικονομικές σπουδές) και οι συνδυασμοί πεδίων: 1^ο και 2^ο (θεωρητικές και θετικές σπουδές), 2^ο και 3^ο (ιατρικές και θετικές σπουδές).
22. Στα ημερήσια λύκεια συνολικά τις περισσότερες προτιμήσεις συγκεντρώνει το 4^ο πεδίο (48700, ποσοστό 32,6%), μετά το 5^ο πεδίο (36073, ποσοστό 24,2%), μετά το 1^ο πεδίο (24232, ποσοστό 16,2%), μετά το 2^ο πεδίο (22436, ποσοστό 15%) και τελευταίο το 3^ο πεδίο (17806, ποσοστό 11,9%).
23. Στα ημερήσια λύκεια τα μεγαλύτερα ποσοστά επιτυχίας συγκεντρώνουν όσοι υποψήφιοι δηλώνουν το συνδυασμό 2^ο και 5^ο πεδίου, το συνδυασμό 2^ο και 4^ο πεδίου και μόνο το 1^ο πεδίο, αφού έχουν ποσοστά επιτυχίας πάνω από 89%, ενώ μικρά ποσοστά επιτυχίας (κάτω από 70%) έχουν όσοι υποψήφιοι δηλώνουν μόνο το 4^ο, μόνο το 5^ο και το συνδυασμό 1^ο και 4^ο πεδίου.

24. Στα ημερήσια λύκεια, η δήλωση πεδίων επηρεάζει την επιτυχία (αποτυχία) στις εξετάσεις για τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., δηλαδή δήλωση πεδίων και επιτυχία είναι εξαρτημένες μεταβλητές.
25. Στα ημερήσια λύκεια από πλευράς επιτυχίας του στόχου (εισαγωγής σε σχολή με «υψηλή» σειρά προτίμησης) κατά μέσο όρο, οι επιτυχόντες του 2^{ου} πεδίου κατορθώνουν να μπουν στη 3^η τους προτίμηση, του 1^{ου} πεδίου στη 4^η του 3^{ου} πεδίου στη 5^η του 5^{ου} πεδίου στη 8^η, του συνδυασμού 1^{ου} & 2^{ου} πεδίου στη 9^η. Στο αντίθετο άκρο όσοι συνδυάζουν το 4^ο πεδίο με το 2^ο το 5^ο και το 1^ο επιτυγχάνουν κατά μέσο όρο από τη 18^η ως την 24^η προτίμησή τους.

Με βάση το διαχωρισμό σε Ιδιωτικά και Δημόσια Λύκεια.

1. Από το σύνολο των 78687 υποψηφίων ημερήσιων λυκείων, η μεγάλη πλειοψηφία φοιτούσε σε δημόσια λύκεια (73198 υποψήφιοι, ποσοστό 93%), ενώ 5489 υποψήφιοι (7%) φοιτούσαν σε ιδιωτικά λύκεια.
2. Το ποσοστό υποψηφίων ιδιωτικών λυκείων στην Αττική (12,1%) είναι σχεδόν τετραπλάσιο από το αντίστοιχο της επαρχίας (3,7%).
3. Ο μέσος βαθμός πρόσβασης στη Β' λυκείου για τα δημόσια λύκεια είναι 13,4 έναντι 14,9 των ιδιωτικών. Στη Γ' λυκείου ο μέσος βαθμός πρόσβασης για τα δημόσια λύκεια είναι 12,3 έναντι 14,2 των ιδιωτικών, ενώ ο γενικός βαθμός πρόσβασης είναι 12,7 στα δημόσια και 14,5 στα ιδιωτικά.
4. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα δημόσια και τα ιδιωτικά ημερήσια λύκεια σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.
5. Οι υποψήφιοι των ιδιωτικών λυκείων φαίνεται να είναι περισσότερο κατασταλαγμένοι στις προτιμήσεις τους αφού δηλώνουν λιγότερα τμήματα στο μηχανογραφικό τους δελτίο

από τους συναδέλφους τους των δημοσίων λυκείων και πετυχαίνουν γενικά σε τμήματα που βρίσκονται πιο κοντά στις επιθυμίες τους.

6. Επιλογή κατεύθυνσης και επιτυχία είναι εξαρτημένες μεταβλητές και στα δημόσια και στα ιδιωτικά λύκεια..
7. Στα ιδιωτικά λύκεια , η θετική κατεύθυνση είναι η πολυπληθέστερη σε αντίθεση με τα δημόσια όπου η θετική είναι η μικρότερη σε συμμετοχή. Άρα ένα μέρος της διαφοράς στην επιτυχία μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών ερμηνεύεται από την επιλογή κατεύθυνσης των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων.
8. Τα ποσοστά αποτυχίας είναι μεγαλύτερα και στις τρεις κατευθύνσεις στα δημόσια από ότι στα ιδιωτικά σχολεία με εντυπωσιακό το διπλάσιο σχεδόν στη θεωρητική κατεύθυνση (27,7% έναντι 14%) και ακολούθως στη τεχνολογική κατεύθυνση (20,5 έναντι 12,8%).
9. Τα αγόρια φαίνεται να προτιμούν περισσότερο από τα κορίτσια τα ιδιωτικά λύκεια (45,5% στα δημόσια και 48,2% στα ιδιωτικά) και δεδομένου ότι φύλο και επιτυχία είναι εξαρτημένα αυτός φαίνεται να είναι ένας ακόμη παράγοντας που επηρεάζει τα αυξημένα ποσοστά επιτυχίας των ιδιωτικών λυκείων .
10. Το φύλο δεν είναι ανεξάρτητο της επιτυχίας στα δημόσια λύκεια, αφού τα αγόρια καταφέρνουν να έχουν καλύτερα αποτελέσματα από τα κορίτσια. Στα ιδιωτικά λύκεια (σε αντίθεση με τα δημόσια) σε οποιοδήποτε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας το φύλο είναι ανεξάρτητο της επιτυχίας.
11. Στις δημόσιες και στα ιδιωτικά λύκεια το φύλο επηρεάζει την επιλογή κατεύθυνσης σπουδών.
12. Από το σύνολο των 78676 υποψηφίων ημερήσιων λυκείων του σχολικού έτους 2000-2001, η μεγάλη πλειοψηφία φοιτούσε σε κανονικά δημόσια λύκεια (71523 υποψήφιοι, ποσοστό 90,9%), 114 υποψήφιοι (0,1%) φοιτούσαν σε εκκλησιαστικά

δημόσια λύκεια, 124 υποψήφιοι (0,2%) φοιτούσαν σε μουσικά δημόσια λύκεια, 1261 υποψήφιοι (1,6 %) φοιτούσαν σε ξένα ιδιωτικά λύκεια, 1146 υποψήφιοι (1,5 %) φοιτούσαν σε ιδιωτικά λύκεια κοινοτήτων, 1426 υποψήφιοι (1,8 %) φοιτούσαν σε δημόσια πειραματικά λύκεια και 3082 υποψήφιοι σε ιδιωτικά κανονικά λύκεια.

13. Τα ιδιωτικά λύκεια κοινοτήτων έρχονται πρώτα στο μέσο βαθμό και στη Β' (15,68) και στη Γ' τάξη (15,16) αλλά και στο βαθμό πρόσβασης (15,4). Δεύτερα στη λίστα είναι τα ξένα ιδιωτικά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 15, τρίτα τα δημόσια πειραματικά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 14,25, τέταρτα τα ιδιωτικά κανονικά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 13,98 , πέμπτα στη σειρά είναι τα δημόσια κανονικά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 12,66 , προτελευταία (έκτα) στη λίστα είναι τα μουσικά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 11,58 και τελευταία τα εκκλησιαστικά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 9,57.
14. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες δημόσιων και ιδιωτικών λυκείων σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. Ειδικότερα:
15. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις εξάρτησης του παράγοντα κατηγορία ιδιωτικού λυκείου (ξένο ή κοινοτήτων), (ξένο ή κανονικό), (λυκείου κοινοτήτων ή κανονικό), με την αποτυχία η την επιτυχία.
16. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις ανεξαρτησίας του παράγοντα κατηγορία δημόσιου λυκείου (μουσικό ή κανονικό), με την αποτυχία η την επιτυχία.
17. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις εξάρτησης του παράγοντα κατηγορία δημόσιου (πειραματικό ή κανονικό), (πειραματικό ή μουσικό) με την αποτυχία η την επιτυχία.
18. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις εξάρτησης του παράγοντα (δημόσιο πειραματικό ή ιδιωτικό κοινοτήτων) με την αποτυχία η την επιτυχία.

19. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις εξάρτησης του παράγοντα (δημόσιο πειραματικό ή κανονικό ιδιωτικό) με την αποτυχία ή την επιτυχία.
20. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις ανεξαρτησίας του παράγοντα (δημόσιο πειραματικό ή ξένο ιδιωτικό) με την αποτυχία ή την επιτυχία.
21. Από πλευράς επιτυχίας στο τμήμα της επιθυμίας τους υπερέρχουν οι επιτυγχόντες που προέρχονται από ξένα και ιδιωτικά λύκεια κοινοτήτων (στη 11^η σειρά προτίμησης περίπου κατά μέσο όρο, ακολουθούν οι επιτυγχόντες που προέρχονται από κανονικά ιδιωτικά και δημόσια πειραματικά λύκεια (στη 14^η σειρά προτίμησης περίπου κατά μέσο όρο), μετά οι επιτυγχόντες που προέρχονται από μουσικά λύκεια (στη 16^η σειρά προτίμησης περίπου κατά μέσο όρο), ακολούθως οι επιτυγχόντες που προέρχονται από κανονικά δημόσια λύκεια (στη 17^η σειρά προτίμησης περίπου κατά μέσο όρο) και τελευταίοι οι επιτυγχόντες που προέρχονται από εκκλησιαστικά λύκεια (στη 19^η σειρά προτίμησης περίπου κατά μέσο όρο).

Με βάση το μέγεθος.

Τα ημερήσια λύκεια διαχωρίστηκαν σε τέσσερα μεγέθη:

<u>Πολύ μικρά :</u>	Λύκεια μέχρι και με 23 υποψηφίους
<u>Μικρά:</u>	Λύκεια από 24 μέχρι και με 58 υποψηφίους
<u>Μεσαία:</u>	Λύκεια από 58 μέχρι και με 94 υποψηφίους
<u>Μεγάλα</u>	Λύκεια από 94 υποψηφίους και πάνω

1. Οι μισοί σχεδόν υποψήφιοι (48,8%) φοιτούσαν σε μεγάλα λύκεια , το 46,5% σε μικρομεσαία λύκεια και μόνο το 4,7% των υποψηφίων σε πολύ μικρά λύκεια

2. Τα μεγάλα λύκεια έρχονται πρώτα στο γενικό βαθμό πρόσβασης (13,2). Δεύτερα στη λίστα είναι τα μεσαία λύκεια με βαθμό πρόσβασης 12,8, τρίτα τα μικρά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 12,3 και τελευταία τα πολύ μικρά λύκεια με βαθμό πρόσβασης 11,1.
3. Η μεγαλύτερη αποτυχία στα ημερήσια λύκεια εντοπίζεται στα πολύ μικρά λύκεια στο 33,2%% των υποψηφίων, ακολούθως στα μικρά λύκεια με 23,2%, στα μεσαία λύκεια με 19,8% - όσο και ο γενικός μέσος όρος της αποτυχίας - ενώ η μικρότερη αποτυχία παρατηρήθηκε στα μεγάλα λύκεια (17,4%).
4. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα διάφορα μεγέθη λυκείων σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι..
5. Το μέγεθος του λυκείου παίζει σημαντικό ρόλο στη επιτυχία των υποψηφίων, ιδιαίτερα αν λάβουμε υπό όψιν ότι μικρά και πολύ μικρά λύκεια βρίσκονται συνήθως σε νησιωτικές, ορεινές ή γενικά απομακρυσμένες από το κέντρο περιοχές.

Με βάση γεωγραφικές διακρίσεις.

Α) Αθήνα – Επαρχία

1. Περισσότεροι από το ένα τρίτο των υποψηφίων (28271 υποψήφιοι) προέρχονταν από το λεκανοπέδιο της Αθήνας, την Αν. Αττική και τον Πειραιά
2. Ενώ στη Β' λυκείου δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές στο μέσο βαθμό μεταξύ των δύο ομάδων υποψηφίων, στη Γ' λυκείου και στο βαθμό πρόσβασης αυτές οι διαφορές αυξάνονται και προσεγγίζουν το 0,2 της μονάδας στην εικοσάβαθμη κλίμακα βαθμολογίας.
3. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις δύο κατηγορίες υποψηφίων (Αθήνα - Επαρχία) σε ότι αφορά

την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι..

4. Το ποσοστό αποτυχίας στην Αθήνα (19%) είναι μειωμένο πάνω από μια ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με την επαρχία (20,2%).

Β) Μεγάλων αστικών κέντρων (Αττικής και Θεσσαλονίκης) -

Επαρχίας

1. Οι μισοί περίπου υποψήφιοι (38892) προέρχονταν από τα μεγάλα αστικά κέντρα (Αττική – Θεσσαλονίκη).
2. Ενώ στη Β' λυκείου δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές στο μέσο βαθμό μεταξύ των δύο ομάδων υποψηφίων, στη Γ' λυκείου και στο βαθμό πρόσβασης αυτές οι διαφορές αυξάνονται και ξεπερνούν οριακά το 0,2 της μονάδας στην εικοσάβαθμη κλίμακα βαθμολογίας
3. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις δύο κατηγορίες υποψηφίων (*Μεγάλων αστικών κέντρων – Επαρχίας*) σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι..
4. Το ποσοστό αποτυχίας στα μεγάλα αστικά κέντρα (19,1%) είναι μειωμένο πάνω από μια ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με την επαρχία (20,4%).

Γ) Ηπειρωτικών και Νησιωτικών

1. Μόνο το 10,7% των υποψηφίων (8441) προέρχονταν από νησιωτικές περιοχές ενώ ο μεγάλος όγκος τους προέρχεται από ηπειρωτικές περιοχές.
2. Στη Β' λυκείου, στη Γ' λυκείου και στο βαθμό πρόσβασης υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές στο μέσο βαθμό μεταξύ των δύο ομάδων υποψηφίων, της τάξης της μισής μονάδας στην εικοσάβαθμη κλίμακα βαθμολογίας.

3. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις δύο κατηγορίες (*Ηπειρωτικών και Νησιωτικών περιοχών*) σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι...
4. Το ποσοστό αποτυχίας στις ηπειρωτικές περιοχές (19,4%) είναι μειωμένο πάνω από τρεις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις νησιωτικές περιοχές (22,6%).

Δ) Τουριστικών περιοχών και μη Τουριστικών περιοχών

1. Μόνο το 10,8% των υποψηφίων (8477) προέρχονταν από τουριστικές περιοχές ενώ ο μεγάλος όγκος τους προέρχεται από μη τουριστικές περιοχές.
2. Στη Β' λυκείου, στη Γ' λυκείου και στο βαθμό πρόσβασης υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές στο μέσο βαθμό μεταξύ των δύο ομάδων υποψηφίων, της τάξης της μισής μονάδας στην εικοσάβαθμη κλίμακα βαθμολογίας.
3. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις δύο κατηγορίες (*Τουριστικών περιοχών και μη Τουριστικών περιοχών*) σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.
4. Το ποσοστό αποτυχίας στις ηπειρωτικές περιοχές (19,4%) είναι μειωμένο πάνω από τρεις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις νησιωτικές περιοχές (22,8%)

Ε) Κατά γεωγραφική περιφέρεια.

1. Από άποψη πληθυσμού υποψηφίων η περιφέρεια Αθηνών Πειραιώς συγκεντρώνει το 1/3 των υποψηφίων, ενώ μεγάλες περιφέρειες (περίπου το 10% των υποψηφίων η καθεμιά) είναι η Στερεάς Ελλάδος και Λοιπής Αττικής, η Θεσσαλονίκης, η

Λοιπής Μακεδονίας, η Πελοποννήσου και τα Νησιά Αιγαίου και Κρήτης. Η Θεσσαλία έχει σημαντικό αριθμό υποψηφίων (5658 ή 7%), ενώ Ήπειρος, Ιόνια νησιά και Θράκη έχουν τους λιγότερους υποψήφιους.

2. Η περιφέρεια Θεσσαλίας ξεχωρίζει από τις υπόλοιπες καθώς είναι η μοναδική όπου οι υποψήφιοι έχουν μέσο γενικό βαθμό πρόσβασης πάνω από 13. Από την άλλη πλευρά η περιφέρεια Ιονίων νήσων (μαζί και η Θράκη) έρχονται τελευταίες με μέσο βαθμό πρόσβασης κοντά στο 12 (12,24 και 12,26 αντίστοιχα). Όλες οι άλλες περιφέρειες βρίσκονται από το 12,3 ως το 12,9 και θα μπορούσαν να διαχωριστούν σε δύο ομάδες: Την ομάδα με τα καλύτερα αποτελέσματα (12,5 ως 12,99) όπου είναι οι περιφέρειες Μακεδονίας, Θεσσαλονίκης, Αθηνών και Πειραιώς, Ηπείρου, Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδας και λοιπής Αττικής. Στη κατηγορία 12,2 ως 12,5 ανήκουν οι περιφέρειες Νήσων Αιγαίου και Κρήτης, Ιονίου και Θράκης.
3. Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις περιφέρειες των υποψηφίων σε ότι αφορά την επιτυχία του στόχου που είναι η εισαγωγή σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.
4. Καλύτερη περιφέρεια από πλευράς επιτυχίας είναι η Θεσσαλία (με αποτυχία μόλις 16,9%) και ακολουθεί η περιφέρεια Αθηνών και Πειραιώς (με 19%). Στη συνέχεια κάτω από το μέσο όρο αποτυχίας με 19,2% και 19,6% βρίσκονται οι περιφέρειες Θεσσαλονίκης και λοιπής Μακεδονίας αντίστοιχα. Αποτυχία πάνω από το μέσο όρο έχουν όλες οι άλλες περιφέρειες με τελευταίες τις περιφέρειες Νήσων Αιγαίου και Κρήτης, Ιονίου και Θράκης (με το μεγαλύτερο ποσοστό αποτυχίας 25%).

ΣΤ) Κατά Νομό

1. Υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των υποψηφίων των διάφορων νομών της χώρας που κυμαίνονται στο βαθμό πρόσβασης κατ ελάχιστο από 11,45 στο νομό Ευρυτανίας, ως

το 13,45 στο νομό Γρεβενών και στα ποσοστά αποτυχίας από 14,2% το καλύτερο στο νομό Κοζάνης ως το 31,6% το χειρότερο στο νομό Κυκλάδων.

2. Στη λίστα των πέντε πρώτων νομών σύμφωνα με το γενικό βαθμό πρόσβασης βρίσκονται νομοί μόνο από τη κεντρική Μακεδονία και τη Θεσσαλία , με πρώτο το νομό Γρεβενών. Οι επόμενοι τρεις νομοί Τρικάλων, Λάρισας και Καρδίτσας είναι πλούσιοι νομοί και βρίσκονται όλοι στη περιφέρεια Θεσσαλίας. Πέμπτος έρχεται ο νομός Κοζάνης. Στον αντίποδα η τελευταία πεντάδα περιλαμβάνει το νομό Ευρυτανίας (φτωχός και ορεινός νομός), τους νομούς Ροδόπης και Ξάνθης από τη Θράκη και τους τουριστικούς νομούς της Κέρκυρας και των Κυκλάδων.
3. Στη πρώτη πεντάδα από πλευράς επιτυχίας βρίσκονται: 1. Ο νομός Κοζάνης με 14,2% αποτυχία, 2. Ο νομός Καρδίτσας με 15,9% αποτυχία, 3. Ο νομός Χίου με 16% αποτυχία, 4. Ο νομός Λάρισας με 16,3% αποτυχία, και 5. Ο νομός Σερρών με 16,7% αποτυχία. Στην απέναντι όχθη της μεγαλύτερης αποτυχίας βρίσκονται οι νομοί: Κυκλάδων (31,6%), Ξάνθης (30,2%), Ροδόπης (30%) , Ευρυτανίας (28,3%) και Κέρκυρας (27,3%).

Η) Κατά γραφείο και Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

1. Παρατηρούνται εντυπωσιακές διαφορές μεταξύ γραφείων ή διευθύνσεων που φθάνουν ως και 4,3 μονάδες στην εικοσάβαθμη κλίμακα του βαθμού πρόσβασης. Συγκεκριμένα από το πολύ χαμηλό 10,6 του 3^{ου} γραφείου (242) Κυκλάδων (με δύο Λύκεια της Ίου και της θήρας), ως το πολύ υψηλό 14,9 της Α' Δ/νσης (301) Θεσσαλονίκης (με 3 πειραματικά, 1 μουσικό , 1 Διαπολιτισμικό και 7 Ιδιωτικά Λύκεια). Τη τελευταία πεντάδα συμπληρώνουν τα γραφεία: (268) Γραφείο Ιωαννίνων με 11 (κυρίως ορεινά λύκεια) , (338) Γραφείο Ηρακλείου με 11,1 , (229) 2^ο γραφείο Δυτ. Αττικής με 11,1 (Λύκεια άνω

Λιοσίων, Ζεφυρίου και Φυλής) και (280) Δ/νση Ευρυτανίας (όλος ο νομός Ευρυτανίας). Τη πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν : (201) Η Α' Δ/νση Αθήνας με 14,7 (3 πειραματικά και 2 ιδιωτικά Λύκεια) , (221) Η Δ Δ/νση Αθήνας με 14,7 (1 πειραματικό, 1 Διαπολιτισμικό και 1 Ιδιωτικό) , (214) το 4^ο γραφείο της Β' Δ/νσης Αθήνας με 14,5 (Δημόσια και ιδιωτικά λύκεια των περιοχών Χολαργού, Αγ. Παρασκευής, Παλαιού και Νέου Ψυχικού και Παπάγου. (210) Η Β' Δ/νση Αθήνας με 2 πειραματικά 2 δημόσια και 5 Ιδιωτικά Λύκεια. Ακόμη μέσο βαθμό πάνω από 14 έχει και η (249) Δ/νση Αχαΐας με 2 πειραματικά 3 δημόσια και 1 ιδιωτικό λύκειο.

2. Από πλευράς επιτυχίας οι πέντε πρώτες θέσεις ανήκουν στα ίδια γραφεία ή Δ/νσεις με ποσοστά επιτυχίας από 89,3% ως 92,3%. Αξιοσημείωτο είναι ότι στην έκτη θέση δεν βρίσκεται η Δ/νση Αχαΐας αλλά η Διεύθυνση Κοζάνης (332) με 89,1%. Στις πέντε τελευταίες θέσεις του πίνακα βρίσκονται : 3^ο γραφείο (242) Κυκλάδων με επιτυχία 58,3%, Γραφείο Ιωαννίνων με 63,8%, Γραφείο Ηρακλείου με 64,4%, το 1^ο γραφείο Κυκλάδων (Άνδρος) με 65,1% και το 2^ο γραφείο Δυτ. Αττικής με 67,2%.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι υπάρχουν σημαντικές ανισότητες στις διάφορες κατηγορίες υποψηφίων για εισαγωγή στη τριτοβάθμια εκπαίδευση και ιδιαίτερα μεταξύ κατευθύνσεων σπουδών, φύλου, χαρακτήρα λυκείου, γεωγραφικής περιοχής και μεγέθους λυκείου.

Δεν είναι στους στόχους αυτής της εργασίας να εξηγήσει αυτές τις διαφορές, αλλά να βοηθήσει να εντοπιστούν. Για την ερμηνεία των ανισοτήτων αυτών χρειάζεται περαιτέρω έρευνα και σε μεγαλύτερο βάθος.

Για παράδειγμα θα μπορούσαν να εντοπιστούν και να εξηγηθούν:

- Ανισότητες μεταξύ των λυκείων των ίδιων γραφείων εκπαίδευσης.

- Διαφορές στις επιτυχίες σε υψηλόβαθμες και χαμηλόβαθμες σχολές και τμήματα μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών λυκείων.
- Διαφορές στις επιτυχίες σε τμήματα Α.Ε.Ι. και τμήματα Τ.Ε.Ι. μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών λυκείων
- Προτιμήσεις των υποψηφίων σε γεωγραφικές και επιστημονικές περιοχές.
- Κατανομές των επιτυχόντων σε σχέση με τη περιοχή προέλευσης και τη περιοχή επιτυχίας.

Ακόμη θα μπορούσαν να γίνονται διαχρονικές συγκριτικές έρευνες παρακολούθησης των αποτελεσμάτων των λυκείων.

Τέλος μια δειγματοληπτική έρευνα με τα κοινωνικά, εκπαιδευτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των οικογενειών των υποψηφίων σε σχέση με τα απογραφικά χαρακτηριστικά των βαθμολογιών και των επιτυχιών τους θα μπορούσε να καταδείξει τις αιτίες των ανισοτήτων και να βοηθήσει τη πολιτεία να βρει τρόπους για τη «θεραπεία» τους.